

Sundbyberg 2023-09-22

Vår referens
Mia Ahlgren

Till Christina Welander Socialdepartementet
christina.welander@regeringskansliet.se

Europeiska funktionshinderkortet och parkeringskortet (funktionshinderintyg)

EU-kommissionen presenterade den 6 september 2023 ett förslag till direktiv som rör ett europeiskt funktionshinderkort och ett europeiskt parkeringskort. Socialdepartementet bjöd in funktionsrättsorganisationer till dialog den 21 september för presentation av förslaget och möjlighet att lämna synpunkter, även skriftliga senast den 22 september.

Funktionsrätt Sverige är medlemmar i European Disability Forum som har agerat för ett europeiskt funktionshinderkort i över 10 år för att underlätta för personer med funktionsnedsättning som reser inom EU och bor tillfälligt i ett annat EU-land för att t ex studera eller arbeta. Direktivförslaget ska hanteras i Europaparlamentet och i rådet inför slutförhandlingar. Om processen går rekordsnabbt kan det tidigast vara på plats om drygt två år, men det kan ta längre tid om beslut fattas efter valet till Europaparlamentet i juni 2024.

När såväl parkeringskortet som funktionshinderkortet började diskuteras fanns medlemsorganisationer som starkt motsatte sig detta. Funktionsrätt Sverige har fokuserat sitt engagemang som rör fri rörlighet på arbetet med den europeiska tillgänglighetslagen som rör horisontell lagstiftning för generell tillgänglighet.

Sedan den 6 september har EDF presenterat några initiala reaktioner och kallat till flera möten, men den fullständiga analysen och ställningstagande är inte beslutade ännu. Funktionsrätt Sverige tackar departementet för inbjudan till dialog, men vi har inte hunnit analysera förslaget tillsammans med våra medlemsförbund. Därför har vi inte möjlighet att lämna detaljerade synpunkter.

Funktionsrätt Sverige har tidigare framhållit vikten av att det är frivilligt att ansöka om kort, samt att det ska vara två separata kort – ett europeiskt funktionshinderkort och ett europeiskt parkeringskort. Vi välkomnar att detta finns med i förslaget.

Vi vill framhålla att tillgång till assistans vid resor inom EU enligt EU:s regelverk inte kräver att någon uppvisar ett bevis på funktionshinder¹. Kortet är tänkt att gälla för den som vill ha tillgång rabatterade biljetter om det erbjuds i ett medlemsland där en person med funktionsnedsättning befinner sig under viss tid.

Genom att kortet förblir frivilligt är det upp till individer som upplever att kortet är till fördel att använda möjligheten, men individer kan också själv bestämma sig för att inte ansöka. Det är förstås viktigt att regelverket utformas i enlighet med funktionsrättskonventionens samtliga artiklar, samt att den fria rörligheten också ska kunna användas av migranter och flyktingar med funktionsnedsättning. För de som väljer att ansöka är det förstås viktigt att det är en enkel och tillgänglig process, med snabb och säker administration för att kunna användas under vistelsen.

Ungdomsorganisationer som studerar eller arbetar i andra länder inom EU har särskilt lyft problem med tillgång till stöd för att tillgodogöra sig den fria rörligheten på lika villkor som andra. Funktionsrätt Sverige uppmanar regeringen att ta ungdomsorganisationernas synpunkter i beaktande och överväger kompletterande åtgärder för att säkerställa fungerande stöd och finansiering från EU med hänsyn till subsidiaritetsprincipen².

Funktionsrätt Sverige vill också betona att det givetvis är nödvändigt att parallellt intensifiera säkerställande av det systematiska arbetet med att undanröja hinder för tillgänglighet och utgå från universell utformning för allt nytt som tas fram i hela landet, även om det administrationen av kortet kan innebära kostnader.

Vi fortsätter givetvis följa lagstiftningsprocessen i EU och Sverige i enlighet med artikel 4.3 i konventionen.

Vänliga hälsningar

Nicklas Mårtensson

Ordförande för Funktionsrätt Sverige

¹ <https://www.edf-feph.org/the-european-disability-card-and-passenger-rights-what-can-it-entail/>

² https://commission.europa.eu/about-european-commission/what-european-commission-does/law/areas-eu-action_sv